

Život Cirkvi

Ročník 17

8/2010

Benedikt XVI.: Pôst je dlhým duchovným cvičením

Benedikt XVI. pred modlitbou Anjel Pána: Pôst je dlhým duchovným cvičením

Vatikán (21. februára, RV) - Benedikt XVI. sa v nedeľu 21. februára pred modlitbou Anjel Pána prihovril veriacim týmito slovami:

Drahí bratia a sestry,

minulú stredú sme kajúcim obradom udelenia popola začali pôst, obdobie duchovnej obnovy, ktorým sa pripravuje každoročné slávenie Veľkej noci. Čo však znamená vykročiť na cestu Pôstneho obdobia? Objasňuje to evanjelium tejto Prvej pôstnej nedele, ktoré hovorí o pokúšaní Ježiša na púšti. Evanjelista Lukáš rozpráva, ako sa Ježiš po prijatí krstu od Jána „vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal“ (Lk 4, 1 - 2).

Je zrejme, že tieto pokúšenia neboli nešťastím na Ježišovej ceste, ale dôsledkom jeho rozhodnutia nasledovať poslanie, ktoré mu dal Otec, žiť až do konca ako milovaný Syn, ktorý úplne dôveruje Otcovi. Kristus prišiel na svet, aby nás oslobodil od hriechu a od mámvitého pokúšenia plánovať svoj život bez Boha. Neurobil to hlasnými proklamáciami, ale osobným bojom s pokúšiteľom, až na kríž. Tento príklad platí pre všetkých: svet sa stane lepším, ak začneme s Božou milosťou meniť to, čo v našom živote nie je v poriadku.

Prvé z troch pokúšení, ktoré satan predkladá Ježišovi, sa zakladá na hlade, čiže na materiálnej potrebe: „Ak si Boží Syn, povedz tomuto kameňu, aby sa stal chlebom.“ Ježiš však odpovedá: „Nielen z chleba žije človek“ (porov. Lk 4, 3 - 4; porov. Dt 8, 3).

Potom diabol predstavuje Ježišovi všetky kráľovstvá sveta a hovorí: všetko bude tvoje, ak padneš na zem a budeš sa mi klaňať. Je to klamstvo moci, ktoré Ježiš odhalil a odpovie: „Pánovi, svojmu Bohu

sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť“ (porov. Lk 4, 5 - 8).

Nakoniec pokúšiteľ navrhuje Ježišovi urobiť veľkolepý zázrak: hodiť sa z vysokého chrámového múru a dať sa zachrániť anjelmi, a tak by v neho všetci uverili. Ježiš však odpovie: „Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha“ (porov. Lk 4, 9 - 12; Dt 6, 16).

Ježiš sa ustavične odvoláva na Sväté písmo a spomedzi ľudských kritérií vyzdvihuje jediné autentické kritérium: poslušnosť Božej vôli. Aj toto je pre nás podstatné poučenie: ak nosíme vo svojom duchu i vo svojom srdci Božie slovo, ak vstúpi do nášho života, budeme schopní odraziť všetky druhy pokúšiteľovho klamstva. Okrem toho sa z celého príbehu vynára jasný obraz Krista ako nového Adama, Božieho Syna, pokorného a poslušného Otcovi, na rozdiel od Adama a Evy, ktorí sa v záhrade Edenu poddali vábeniu zlého ducha.

Pôst je akoby dlhým „duchovným cvičením“, v priebehu ktorého sa treba vrátiť k sebe samým a počúvať Božie slovo, aby sme zvíťazili nad pokúšeniami Zlého. Je časom veľkého duchovného úsilia, aby sme žili s Ježišom, aby sme žili nie v pýche a namyslenosti, ale používali zbrane viery, ktorými sú modlitba, počúvanie Božieho slova a pokánie. Takto môžeme dospieť k sláveniu Veľkej noci v pravde, pripravení obnoviť naše krstné sľuby.

Nech nám pomôže Panna Mária, aby sme pod vedením Ducha Svätého prežili tento čas milosti radostne a plodne. Nech oroduje osobitne za mňa a mojich spolupracovníkov z rímskej kúrie, s ktorými dnes večer začíname duchovné cvičenia.

-pd-/ foto RV

Pôstne duchovné cvičenia Svätého Otca

Vatikán (21. februára, RV) – V nedeľu začali pôstné duchovné cvičenia pre členov Rímskej kúrie, za prítomnosti Svätého Otca v Kaplnke Redemptoris Mater v Apoštolskom paláci vo Vatikáne slávením vešpier, úvodnou meditáciou na tému „Daj mi, Pane, srdce pozorné“ (porov. 1 Kr 3,9), adoráciou a eucharistickým požehnaním. Exercície potrvajú

do 27. februára, pod vedením saleziánskeho kňaza dona Enrica dal Covola, so súhrnným mottom „Náuka Boha a Cirkvi o kňazskom povolani“. Vybrané bolo s ohľadom na práve prebiehajúci Rok kňazov. Počas nasledujúceho týždňa v programe pápeža Benedikta XVI. budú chýbať pápežské audiencie, vrátane stredajšej generálnej audiencie. -dj-

Exercitátor don dal Covolo o pôstnych duchovných cvičeniach vo Vatikáne

Vatikán (22. februára, RV) – „Učenie Boha a Cirkvi o kňazskom povolani“ – tak znie hlavná téma tohtoročných duchovných cvičení členov Rímskej kúrie, ktoré sa včera začali vo Vatikáne. Potrvajú do 27. februára pod vedením saleziánskeho kňaza dona Enrica dal Covola, ktorý hovorí o tom, v čom spočíva hlavný význam a hodnota duchovných cvičení:

„Veriaci má absolútnu potrebu hľadať chvíle zastavenia, v ktorých sa môže vo svojom vnútri sústrediť na stretnutie s Pánom. Dnes tieto duchovné cvičenia môžu nadobudnúť zvláštny význam, pretože sme zmietaní zrýchlením dejín, ktoré predstavuje riziko, že stratíme skutočný rebríček hodnôt. Cieľom duchovných cvičení je prispieť k usporiadaniu nášho života.”

Don dal Covolo hovorí aj o tom, akú podobu a význam exercíciám dáva prítomnosť pápeža Benedikta XVI.:

„Prítomnosť Svätého Otca je príkladom, najvyšším príkladom pre všetkých veriacich, ktorý hovorí, že nikto nie je výnimkou a všetci potrebujeme tieto rozhodujúce momenty pre hlbokú vnútornú obnovu nášho duchovného života. Prítomnosť pápeža nás pozuje aj k rozjímaniu o ďalšom aspekte: v pozemskej Cirkvi ešte nie je nikto svätý, všetci potrebujú pomoc milosti, Ducha Svätého, modlitbu. Všetci sme hriešnici a potrebujeme Božie milosrdenstvo.”

O Pôstnom období sa často uvažuje v súvislosti s utrpením, obetou a odopieraním, avšak – ako hovorí tohtoročný vatikánsky exercitátor, jeho význam je pozitívny:

„To je práve evanjeliová logika: čím viac sa otvoríme daru seba samých, tým viac sa nám podarí dosiahnuť skutočné šťastie. Toto je ozajstný význam Veľkej noci, a tento rok nám pápež odporúča zvláštnym spôsobom prežívať Pôstne obdobie v znamení väčšej spravodlivosti, ktorou je láska. Láska, ktorá z našej strany pozostáva z daru nás samých. Toto je cesta, ku ktorej nás pozuje Pôst, a jediná cesta k nášmu šťastiu.“ -dj-

Duchovné cvičenia vo Vatikáne pokračujú tretím dňom

Vatikán (23. februára, RV) – Vo Vatikáne pokračujú duchovné cvičenia pre členov Rímskej kúrie, za prítomnosti pápeža Benedikta XVI. Pre Vatikánsky rozhlas sa k téme „Učenie Boha a Cirkvi

o kňazskom povolani“, vyjadril národný sekretár Talianskej federácie pre duchovné cvičenia don Danilo Zanella:

„Zdá sa mi, že je to skvelý výber, aj preto, že každý z nás nosí vo svojom srdci kňaza, v tom zmysle, že sme vždy v živote mali pozitívne príklady k tomu, aby sme povedali “áno”, formujúc nás svätosťou kňazov, ktorí boli našimi predchodcami.”

Ako uviedol don Zanella, duchovné cvičenia sú prínosom nielen pre kňazov, ale aj pre laických veriacich. Zdôraznil, že exercičné domy v spoločnosti s rôznymi diecéznymi inštitúciami by mali podporovať tento “čas Ducha”, a v tejto súvislosti vyzdvihol napríklad poriadanie “duchovných víkendov”, ktoré dokážu človeku poskytnúť skutočne mocné povzbudenie do života. Don Zanella sa dotkol aj možností pre veriacich, ktorí nemajú možnosť absolvovať duchovné cvičenia a odporúčania, ako prežiť toto Pôstne obdobie:

„Pôstna cesta je vo všeobecnosti cestou pokánia. Je potrebné zohľadniť to, čo kresťanské spoločnosti ponúkajú. Dobré si spomíname na Jána Pavla II., ktorý hovoril, že každá farnosť sa má stať centrom spirituality. Kríž, krížová cesta, skutky lásky, samotná liturgia – toto všetko sa môže stať skutočným kurzom duchovných cvičení, prinášajúcim ovocie pre Boží ľud, až po najkrajší vrcholný moment, ktorým je Veľkonočné trojdnie.” -dj-

Štvrtý deň duchovných cvičení vo Vatikáne – deň pokánia

Vatikán (24. februára, RV) – Štvrtý deň duchovných cvičení, ktoré prebiehajú vo Vatikáne za prítomnosti Svätého Otca, je dňom pokánia. Saleziánsky teológ don Enrico Dal Covolo sa v meditáciách dotkol témy pochybností a pukušenia. Symbolicky predložil postavu vidieckeho farára, protagonistu slávneho románu francúzskeho spisovateľa Georgea Bernanosa z roku 1936, ktorý je u nás známy pod názvom Denník vidieckeho farára.

„Keby nebolo Božieho milosrdenstva, myslím, že človek by sa pri prvom vstupe do vlastného svedomia, musel obrátiť na prach“ – tento citát dáva najavo vnútorné muky literárnej postavy, farára z Ambricourtu. V jeho slovách, o ktorých dnes rozjímali členovia Rímskej kúrie spolu s Benediktom XVI., cítiť ozvenu vnútorného zápasu, pocitu vlastnej ohraničenosti, potreby „vyššej sily“, po ktorej túži každý kresťan, zvlášť, ak je zasvätený, keď čelí skúškam, ktoré mu prichádzajú do cesty. Zajtrajší deň duchovných cvičení vo Vatikáne bude mať prívlastok „kristologický“.

-jak-

Piaty - „kristologický“ deň duchovných cvičení vo Vatikáne

Vatikán (25. februára, RV) – Duchovné cvičenia Rímskej kúrie za prítomnosti pápeža Benedikta XVI. vo Vatikáne pokračujú piatym dňom, ktorý má prívlastok „kristologický“. Téma meditácií, pripravených saleziánskym teológom Enricom dal Covolom sa sústreďuje na príbehy povolania prvých učeníkov, ale aj na osobnosť iného saleziánskeho teológa dona Giuseppeho Quadria, ktorý žil v rokoch 1920-1963, a nedávno bol Svätým Ocom vyhlásený za ctihodného.

Život dona Giuseppeho, tak, ako má byť život všetkých skutočných učeníkov, bol preniknutý láskou. Podľa jeho slov „ak blízko nás žije trpiaci a my si ho nevšímame, nie sme kresťania; ak blízko nás niekto plače a my sa oňho nepostaráme, nie sme kresťania... ak v jednom národe žije niekto v poloprázdnych apartmánoch a iný v búde pod mostom, tento národ nemá právo nazývať sa kresťanským.“

Ako v súvislosti s prvými učeníkmi uviedol Benedikt XVI. v jednom zo svojich prejavov v roku 2008, ani dvanásť apoštolov neboli dokonalými ľuďmi, vyvolenými pre ich morálnu a náboženskú bezúhonnosť: „Boli určite veriaci, plní entuziazmu a horlivosti, ale poznačení svojimi ľudskými obmedzeniami, niekedy aj veľkými. Ježiš ich teda nepovolal, pretože už boli svätí, ale aby sa nimi stali. Ako my. Ako všetci kresťania.“

-dj-

Benediktovi XVI. predstavili „Annuario Pontificio“ na rok 2010

Vatikán (20. februára, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone a Mons. Fernando Filoni zo štátneho sekretariátu pre generálne záležitosti dnes predpoludním o 11.00 hod. predstavili Benediktovi XVI. pápežskú ročenku „Annuario Pontificio“ pre rok 2010.

Svätý Otec vyjadril veľký záujem o informácie, ktoré obsahuje a poďakoval sa všetkým, ktorí sa o ne zaslúžili pri ich spracovaní. Podľa štatistických údajov ustanovil Svätý Otec v minulom roku osem nových biskupských sídel a jednu prelatúru. Vymenoval 169 nových biskupov. V ročenke sú uvedené údaje za rok 2008, ktoré sú analýzou Katolíckej cirkvi, pôsobiacej v 2945 cirkevných vymedzeniach na celom svete.

Ako sa uvádza, v období rokov 2007 až 2008 vzrástol vo svete počet pokrstených veriacich z takmer 1147 na 1166 miliónov, s nárastom 19 miliónov veriacich, čo je 1,7 %. Pri porovnaní týchto údajov s vývojom svetovej populácie v tom istom období, ktorá vzrástla zo 6,62

na 6,70 miliárd možno sledovať, že počet katolíkov na planéte mierne vzrástol a to zo 17,33 na 17,40 %.

Z ďalších údajov spomeňme, že počet diecéznych a rehoľných kňazov vzrástol za posledných deväť rokov zo 405 178 v roku 2000 na 408 024 v roku 2007 a na 409 166 v roku 2008. Rozloženie kléru medzi kontinentmi v roku 2008 bolo charakterizované silnou prevahou európskych kňazov, až 47,1 %, ďalej amerických 30 %, ázijských 13,2 %, afrických 8,7 % a 1,2 % kňazov Oceánie.

-sg-

Benedikt XVI. vymenoval apoštolského nuncia a člena Pápežskej akadémie vied

Vatikán (20. februára, RV) – Benedikt XVI. vymenoval apoštolského nuncia v Angole. Stal sa ním Mons. Novatus Rugambwa, titulárny arcibiskup Tagarie a apoštolský nunci v São Tomé a Príncipe.

Svätý Otec tiež vymenoval riadneho člena Pápežskej akadémie vied. Stal sa ním Gerhard Ertl, docent chémie a fyziky na inštitúte „Fritz-Haber-Institut“ v Berlíne v Nemeckej spolkovej republike.

-sg-

Benedikt XVI. sa stretol s premiérom Libanonu

Vatikán (20. februára, RV) – Benedikt XVI. v Apoštolskom paláci vo Vatikáne prijal na osobitnej audiencii premiéra Libanonu, ktorým je Saad Hariri. Ten sa následne stretol s vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom a sekretárom pre vzťahy so štátmi Mons. Dominiquem Mambertim. V srdečnej atmosfére sa prítomní počas stretnutia dotkli aktuálnej situácie v Libanone a vyjadrili želanie, aby krajina prostredníctvom prikladného spolunažívania rozličných náboženských spoločností, ktoré ju tvoria, vysiela takého „posolstvo“ do oblasti Blízkeho východu ako aj do celého sveta. Hovorilo sa tiež o potrebe nájdenia správneho a úplného riešenia konfliktov, ktoré sužujú túto oblasť a poukázali tiež na dôležitosť medzináboženského a medzikultúrneho dialógu v záujme pokoja a spravodlivosti. Prítomní tiež spomenuli blížiacu sa Synodu biskupov pre Blízky východ. V závere vyzdvihli prítomnosť a dielo kresťanov v krajine, a ocenili prínos, ktorý prináša Katolícka cirkev pre blaho celej spoločnosti, osobitne prostredníctvom jej výchovných a zdravotníckych inštitúcií.

-sg-

Benedikt XVI. členom Talianskeho civilného letectva

Vatikán (20. februára, RV) – Benedikt XVI. sa krátko popoludní v Aule Pavla VI. vo Vatikáne prihovril členom organizácií Talianskeho civilného letectva (Enac a Enav). V úvode sa pápež zamyslel nad uplynulým storočím, ktoré významne rozšírilo hranice v oblasti prepravy a to stále častejším využívaním leteckej prepravy. Nebesia nazval Svätý Otec „diaľnicami“ modernej prepravy, pričom „letiská sa tak stali privilegovanými križovatkami «globálnej obce», ktorými každý deň prechádzajú milióny ľudí.“ Svätý Otec zdôraznil, že prvoradou úlohu pri zabezpečovaní leteckej prepravy je ľudská osoba, v jej úplnosti. Táto má predstavovať cieľ a nie prostriedok, ku ktorému nepretržite smerujeme a dodal:

„Úcta k takýmto princípom sa môže v súčasnej situácii zdať komplikovaná a ťažká, najmä z hľadiska ekonomickej krízy, ktorej dopady sú také vážne aj v oblasti civilného letectva, či v súvislosti s medzinárodnými hrozbami teroristických útokov, ktoré sa so svojimi ničivými dopadmi zameriavajú aj na letiská a lietadlá. Aj v tejto situácii je však potrebné mať na zreteli, že ak je na prvom mieste úcta k ľudskej osobe a jej potrebám, nielen, že to neznižuje účinnosť vašej služby, ani ju ekonomicky neznevýhodňuje, ale, naopak, to predstavuje dôležité garancie ozajstnej účinnosti a skutočnej kvality.“

Svätý Otec spomenul, že dnes je letisko stále viac „zrkadlom sveta“ a miestom stretnutí ľudí rozličných národností a kultúr. Letiská a lietadlá - ako pokračoval, sú aj dôležitými miestami pri apoštolských cestách pápežov, za čo prítomným vyjadril veľkú vďaku. Zdôraznil, že na oblasť letectva sa svojou osobitnou pastoráciou zameriava aj Cirkev, čoho dôkazom sú aj kaplnky a kapláni pôsobiaci na letiskách.

-sg-

Svätý Otec ocenil založenie Centra pre štúdium kresťansko-židovských koreňov Európy

Taliansko (23. februára, RV/SIR) – Na univerzite v talianskej Perugii bolo založené „Centrum pre štúdium kresťansko-židovských kultúrnych koreňov európskej civilizácie“. Jeho slávnostné otvorenie sa uskutočnilo v pondelok večer a celý projekt je súčasťou osláv 700. výročia založenia Univerzity v Perugii. Pri tejto príležitosti pápež Benedikt XVI. adresoval list rektorovi tejto vzdelávacej inštitúcie, v ktorom ocenil spomenutú iniciatívu slovami: „Musím uznať, že rozhodnutie tejto univerzity otvoriť centrum, venované štúdiu kresťansko-židovských kultúrnych koreňov európskej civilizácie, je veľmi príhodné a dôležité.“ Ako dodal, „iba priblížením

sa k tomuto dedičstvu môžeme v súčasnej kultúrnej atmosfére, poznačenej neistotou a relativizmom, rozvinúť účinnú a mocnú syntézu, schopnú podporiť obnovené európske povedomie a oživiť dialóg s ostatnými civilizáciami.“ Pondelkové otvorenie centra bolo okrem iného sprevádzané prejavom biskupa diecézy Chieti-Vasto Mons. Bruna Forteho a stretnutím za okrúhlym stolom na tému kresťansko-židovských koreňov európskej civilizácie.

-dj-

Posolstvo Svätého Otca k vystaveniu telesných ostatkov sv. Antona Paduánskeho

Vatikán (22. februára, RV) – Benedikt XVI. zaslal posolstvo podpísané vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisimom Bertonem k ukončeniu vystavenia telesných ostatkov sv. Antona Paduánskeho v jemu zasvätenej bazilike v Padove. Relikvie známeho svätca z 13. storočia si mohli pútnici v chráme uctiť od 15. do 20. februára. V posolstve sa „najvyšší veľkňaz svojimi myšlienkami duchovne obracia na menších bratov konventuálov – minoritov, ktorí chrám spravujú, a na početných pútnikov, ktorí si prišli uctiť telesné ostatky veľkého apoštola kázne a lásky.“

Svätý Otec tiež vyjadruje želanie, „aby táto udalosť, ktorá poukazuje na žiarivý príklad františkánskeho kňaza, tak obľúbeného, že očaril generácie veriacich a inšpiroval početných mladých k zasvätenému životu, vzbudila obnovenú oddanosť lásky ku Kristovi a k bližným, ako aj k ušľachtilej snahe o spravodlivosť a pokoj.“

Pápežovo posolstvo prečítal počas záverečnej svätej omše v sobotu večer vicerektor Baziliky sv. Antona Paduánskeho p. Giorgio Laggioni.

-sg-

Sústrastný telegram Svätého Otca k záplavám na Madeire

Vatikán (23. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. vyjadril v telegrame, adresovanom biskupovi diecézy Funchal Antóniovovi Josému Cavaco Carrilhovi, hlbokú sústrasť v súvislosti s rozsiahlymi záplavami, ktoré postihli portugalský ostrov Madeira. Hlava Katolíckej cirkvi je „zarmútená“ následkami dažďov, a uisťuje o svojich modlitbách a duchovnej blízkosti ku všetkým, ktorí „sú skúšaní touto drámou.“ Zároveň adresoval slová povzbudenia tým, ktorí v postihnutých oblastiach pomáhajú. Záplavy si zatiaľ vyžiadali vyše 45 obetí na životoch a 250 ľudí je nezvestných.

-pd-

Menovanie vedúceho kancelárie Tribunálu Rímskej roty

Vatikán (22. februára, RV) – Svätý Otec vymenoval nového vedúceho kancelárie Tribunálu Rímskej roty. Stal sa ním Mons. Antonio Bartolacci, doterajší úradník tohto dikastéria. -dj-

Benedikt XVI. kresťanským cirkvám v Brazílii: Otroctvo peňazí má pôvod v srdci

Vatikán (24. februára, RV) – „Nemôžete slúžiť Bohu aj mamone“ – tak znie heslo Ekumenickej kampane bratstva 2010, poriadanej Katolíckou cirkvou v Brazílii, v spolupráci s Národnou radou kresťanských cirkví tejto latinskoamerickej krajiny, v tohtoročnom Pôstnom období. Kampaň je zameraná na tému „Ekonómia a život“ a posolstvo k nej zaslal cirkvám a cirkevným spoločenstvám Brazílie aj pápež Benedikt XVI.

Svätý Otec v ňom oceňuje ich rozhodnutie „zjednotiť úsilie za zmierenie ľudí s Bohom, pomáhajúc im oslobodiť sa od otroctva peňazí.“ V tomto duchu si želá, aby projekt dosiahol rovnaký úspech, aký mal arský farár Ján Mária Vianney – ústredná postava Roka kňazov, „ktorý vedel vo svojej dobe premieňať srdcia a životy mnohých ľudí tým, že im dával pocítiť milosrdnú Pánovu lásku.“ Pápež tiež pripomína, že „otroctvo peňazí a nespravodlivosť majú pôvod v srdci človeka, v ktorom sú počiatky tajomného spolužitia so zlom.“ Z tohto dôvodu povzbudzuje veriacich, aby boli vytrvalí vo vydávaní svedectva o Božej láske, čeliac „vnútornej púšti“, a pozval „Cirkev v jej celistvosti, aby sa vydala na cestu vyvedenia ľudí z púšte, smerom k životu, k priateľstvu s Božím Synom, smerom k Tomu, ktorý nám dáva život v plnosti.“ Posolstvo ukončil Benedikt XVI. slovami: „žijeme preto, aby sme ukazovali Boha ľuďom, pretože tam, kde je vidieť Boha, sa skutočne začína život.“ -sg-

Írsky biskup Moriarty o svojej rezignácii v súvislosti s kauzou zneužívania detí klérom

Írsko (22. februára, RV) – Závažnosť rezignácie, podanej súčasným biskupom Kildare a Leighlinu Mons. Jamesom Moriartym, „pokračuje. Otázka neznie „či“,

ale „kedy“. Nestane sa to okamžite, ale nemalo by to trvať dlho po Veľkej noci“. Toto oznámenie bolo urobené samotným Mons. Moriartym v homílii na 1. nedeľu v Pôstnom období, ktorú venoval, tak ako mnohí ďalší írski biskupi, minulotýždňovému stretnutiu írskoho episkopátu so Svätým Otcom. Meno Mons. Moriartyho sa objavilo v Murphyho správe o situácii v Dublinskej arcidiecéze, v súvislosti s obvinením zo snahy zakryť zneužívanie detí zo strany kléru. Mons. Moriarty o svojej situácii hovoril na súkromnom stretnutí s prefektom Kongregácie pre biskupov kardinálom Giovannim Battistom Re. Do dnešného dňa pápež Benedikt XVI. prijal v spomenutej súvislosti iba rezignáciu zo strany biskupa Limericku Mons. Donala Murraya. -dj-

Pozorovateľ Svätej stolice pri OSN: Nech nukleárne mocnosti majú odvahu odzbrojiť

USA (25. februára, RV) - V sídle OSN v New Yorku bude 3. mája stretnutie zamerané na revíziu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, v rámci ktorého bude generálny sekretár OSN Ban Ki-moon rokovať so zástupcami svetových mocností. Medzitým sa stretne Výbor pre odzbrojenie, poradný orgán Spojených národov, vedený Talianom Carlom Trezzom, s cieľom vypracovať odporúčania ohľadom májového stretnutia. Mons. Celestino Migliore, stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN, pre Vatikánsky rozhlas vysvetlil, že podstatné je, že svetové mocnosti prejavujú dobrú vôľu:

„Po mnohých rokoch stagnácie, kedy rokovania o jadrovom odzbrojení neurobili žiaden pokrok, máme dôvody na nádej. Dôvody, ktorý prichádzajú aj z krajín, najviac angažovaných v tejto problematike. Prirodzene, problémom nie je len nešírenie zbrojenia, ale aj samotné jadrové odzbrojovanie, pretože jadrová zbraň nemôže byť obrannou zbraňou. Je jedine zbraňou deštruktívnu. V tomto procese vyjednávani existuje článok, ktorý hovorí o záväzku nukleárných štátov, teda piatich štátov, ktoré sú členmi Rady bezpečnosti, ktoré samé sebe dali právo ponechať si jadrové zbrane. V tomto článku sa aj ony zaväzujú začať vážne rokovania, aby došlo k odzbrojeniu, a je dôležité, že sa to deje. Ak nevojde do praxe tento záväzok, všetky ostatné vyjednávania o nešírení zbraní, o nových štátoch, ktoré sa stávajú nukleárnymi, budú neúčinné. Ak týchto päť štátov chce byť vierohodnými, musia povedať: «Dobre, sľúbili sme začať tieto vyjednávania v dobrej viere. Začnime ich». Na tomto základe máme morálnu autoritu, aby sme povedali ostatným krajinám: «Nie, nesmiete mať jadrovú zbraň» a uložiť sankcie. Bez tohto neexistuje morálna autorita.“ -jk-

Vyhlásenie biskupov Nemecka k prípadom pedofílie

Nemecko (23. februára, RV) – Konferencia biskupov Nemecka vydala komuniké, týkajúce sa prípadov pedofílie, ktoré sa vyskytli v krajine. Vatikánsky rozhlas prináša jeho syntézu:

„Každé sexuálne zneužívanie neplnoletých je hrozný zločin,“ uviedol pre novinárov predseda Konferencie biskupov Nemecka Mons. Robert Zollitsch na otvorení plenárneho zasadnutia vo Freiburgu, v súvislosti s prípadmi pedofílie, ku ktorým došlo v 70. – 80. rokoch minulého storočia v niektorých školách vedených jezuitmi, a ktoré vyšli najavo v uplynulých týždňoch. Mons. Zollitsch požiadal o odpustenie všetky obeť a dodal: „Toto je téma pre mňa veľmi dôležitá a budem o nej hovoriť so Svätým Otcom počas mojej marcovej návštevy vo Vatikáne.“ Ďalej zdôraznil plnú podporu krokom, ktoré Spoločnosť Ježišova v tejto veci podnikla. Po rôznych oznámeniach sa jezuiti rozhodli zveriť túto chýlostivú otázku právnikovi, aby všetky obeť mohli zneužívanie ohlásiť. V celom Nemecku bolo zistených 115 prípadov v jezuitských inštitúciách a v oblasti pastoračných aktivít s mládežou. Obete obvinili 12 jezuitských pátrov, dve ženy a tiež zamestnancov a vyučujúcich.

–jak–

47 členských krajín Rady Európy proti rozhodnutiu o krížoch na talianskych školách

EÚ (22. februára, RV) – Nesúhlas s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade odstránenia krížov na talianskych školách – takéto stanovisko vyjadrilo 47 členov Rady Európy, ktorí sa v uplynulých dňoch stretli na zasadnutí vo Švajčiarsku. Konferencia Rady Európy schválila záverečné vyhlásenie zo zasadnutia, ktorého súčasťou je v bode 9-b potvrdenie národnej kompetencie v otázkach, týkajúcich sa tradícií konkrétnych členských krajín. V skratke dokument potvrdzuje, že Európsky súd nemal kompetenciu zasahovať za hranice vymedzené Európskou konvenciou o ľudských právach, a teda ani do otázok, týkajúcich sa ochrany národných tradícií a kultúr, ako je prípad krížov.

Ako poznamenal aj podsekretár Ministerstva zahraničných vecí Talianska Alfredo Mantica – „záležitosti, ktoré sa blízko dotýkajú národného cítienia a tradícií, musia byť riadené na národnej úrovni.“

Kauzu rozhodnutia Európskeho súdu o odstránení krížov zo školských priestorov, v súčasnosti skúmajú piati sudcovia, ktorí by o nej mali rozhodnúť do konca februára. Ak sa zhodnú na tom, že téma spĺňa relevantné charakteristiky v súvislosti s Konvenciou o ľudských právach, prípad bude postúpený na preskúmanie Veľkej komory Európskeho súdu, za účelom dosiahnutia konečného rozhodnutia. –sg–

Kardinál Varela o prípravách na Svetové dni mládeže 2011

Španielsko (23. februára, RV) – „Vzájomné vzťahy medzi štátom a Cirkvou pokiaľ ide o prípravu Svetových dní mládeže v Madride v roku 2011 fungujú dokonale“ – na medzinárodnej tlačovej besede sa takto pozitívne vyjadril arcibiskup Madridu kardinál Antonio María Rouco Varela. Informoval o aktualitách v súvislosti s týmto podujatím a jeho celosvetovou dimenziou. Ako uviedol, pripravovaná udalosť vyvoláva v spoločnosti veľký verejný záujem, s čím sú spojené aj niektoré zaujímavé výhody. Napríklad firmy, ktoré podporujú usporiadanie Svetových dní mládeže, majú možnosť uplatnenia daňových úľav a pod.

Svetové dni mládeže sa v Madride začnú 16. augusta 2011 privítaním pápeža Benedikta XVI. a svätou omšou na Námestí de Cibeles v centre mesta. Podľa kardinála Varelu bude najväčšou otázkou práve zvládnutie prílivu asi dvoch miliónov mladých pútnikov, ktorým bude potrebné zabezpečiť stravu a ubytovanie, pričom prístrešie už teraz ponúkli mnohé španielske rodiny. „Madrid bude veľkou medzinárodnou oslavou, s väčšinou účasťou veriacich z Európy, ale mládež príde aj z Afriky, Latinskej Ameriky a Ázie,“ dodal kardinál a prisľúbil, že „všetci budú prijatí s úctou, náklonnosťou a bratstvom.“

Arcibiskup Madridu reagoval aj na otázky novinárov o náboženskej situácii európskej mládeže. Pripustil, že existujú v tejto oblasti problémy, ale jeho vyjadrenie znelo optimisticky: „Nedá sa zovšeobecniť, že mládež má nalomený vzťah k svojim kresťanským koreňom. V Španielsku a v mnohých ďalších krajinách sledujeme obnovu viery u mnohých z nich.“ Dodal, že aj Svetové dni mládeže, ktoré sa začali sláviť pred 25 rokmi, znamenajú zvrat na mnohých miestach, a zanechávajú znak v živote mladých. V tomto zmysle kardinál podotkol, že „je takmer automatickým faktom, že po každej udalosti tohto druhu stúpa počet povolání ku kňazstvu a zasvätenému životu.“

–sg–

Arcibiskup Mosulu k vraždám piatich kresťanov

Irak (22. februára, RV) – V priebehu uplynulého týždňa bolo v irackom meste Mosul zavraždených 5 kresťanov. V piatok bolo nájdené telo poslednej z obetí, 57-ročného pravoslávneho kresťana, ktorý bol unesený pred týždňom. Keďže ide o opakujúce sa prejavy násilia voči kresťanom, predstavitelia miestnej samosprávy a polície prejavili záujem stretnúť sa s biskupmi, aby spolu hovorili o tejto situácii. Vyjadrenie pre Vatikánsky rozhlas poskytol sýrsko-katolícky arcibiskup Mosulu Basile Georges Casmoussa:

„Boli sme veľmi rozhodní v určení zodpovednosti miestnych a ústredných orgánov, pokiaľ ide o zaistenie bezpečnosti občanov, predovšetkým kresťanov. Boli sme vypočutí s ústretovosťou. Ešte v ten istý večer miestna televízia vysielala rozsiahly program o tomto probléme. Guvernér hovoril verejne o našom stretnutí a vydal optimálne vyhlásenie. Vieme tiež, že aj v sídle vlády boli diskusie ohľadom situácie kresťanov.“

Mons. Casmoussa reagoval aj na otázku, aké sú v súvislosti s minulotýždňovými udalosťami pocity a postoje kresťanskej komunity:

„Mnohé rodiny opúšťajú Mosul, aby sa utiahli do kresťanských miest neďaleko Mosulu alebo v Kurdistane. Práve dnes som stretol niektoré rodiny, ktoré chcú odísť preč... Ako som povedal, je nevyhnutný zásah vlády. Potrebné je aj stretnutie s premiérom v Bagdade, aby sme s ním hovorili o tomto probléme. Čakáme na toto stretnutie. Ale všetky naše kostoly v Mosule zostávajú otvorené. Musíme pokračovať v našom normálnom živote, napriek tejto situácii!“

-jak-

Svätý Otec vyjadruje duchovnú blízkosť trpiacim v dôsledku protikresťanského násilia v Iraku

Vatikán (24. februára, RV) - Pápež Benedikt XVI. vyjadruje všetkým, ktorí trpia v dôsledku násilia v Iraku svoju blízkosť a uistuje ich o svojich modlitbách. Reaguje tak na vraždy kresťanov v krajine počas uplynulých týždňov, najmä na včerajší masaker, pri ktorom útočníci vtrhli do kresťanského obydlija a zabilí troch jeho obyvateľov. Denník L'Osservatore Romano dnes uverejnil list vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho, ktorý začiatkom januára zaslal irackému premiérovi Nourimu Kamilovi Mohammedovi al-Malikimu. Pripomína v ňom návštevu premiéra vo Vatikáne v roku 2008 a jeho stretnutie so Svätým Ocom. Benedikt XVI. vtedy vyzval k rešpektovaniu slobody vierovyznania v Iraku a žiadal o ochranu kresťanov a ich cirkví. Kardinál Bertone vyjadruje v liste nádej, že prostredníctvom dialógu

a spolupráce medzi etnickými a náboženskými skupinami v krajine, vrátane tých menšinových, Iracká republika zabezpečí morálnu a občiansku obnovu, v plnom rešpekte voči identite spomenutých skupín, v duchu zmierenia a za účelom dosiahnutia spoločného dobra. Premiér uistil kardinála Bertoneho, že iracká vláda „berie veľmi vážne situáciu kresťanskej menšiny, ktorá mnoho stáročí žije vedľa moslimskej väčšiny, prispievajúc k ekonomickému, kultúrnemu a sociálnemu blahobytu národa.“ Ako sa uvádza v závere listu, pápež sa „modlí za ukončenie násilia a žiada vládu, aby urobila všetko, čo je v jej silách, aby zvýšila bezpečnosť na miestach kultu v celej krajine.“

-dj-

V Moldavsku sa hovorí o postavení Cirkvi v juhovýchodnej Európe

Moldavsko (25. februára, RV) – V moldavskom Kišineve začalo 10. stretnutie predsedov konferencií biskupov juhovýchodnej Európy. Ako sme vás už informovali, jeho téma znie „Práva a povinnosti katolíckej menšiny v krajinách juhovýchodnej Európy“ a zúčastňujú sa na ňom zástupcovia deviatich biskupských konferencií – z Albánska, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Cypru, Grécka, Moldavska, Rumunska, ďalej Medzinárodnej konferencie biskupov sv. Cyrila a Metoda, a napokon zástupcovia z Turecka. V úvode sa zúčastneným prihovril predseda Rady biskupských konferencií Európy kardinál Páter Erdő, apoštolský nuncius v Rumunsku a Moldavsku Mons. Francisco-Javier Lozano, ako aj stály pozorovateľ Svätej stolice v Rade Európy Mons. Aldo Giordano.

Počas stretnutia sa účastníci zaoberajú nielen situáciou v oblasti práv, ktoré prináležia katolíckej menšine v jednotlivých krajinách, ale aj špecifickým prínosom Cirkvi k napĺňaniu verejného blaha v spoločnosti. Dôležitými témami sú tiež otázky sekularizácie a sociálnych problémov ako nezamestnanosť, alkoholizmus, drogy či potratovosť. Ako na margo týchto tém v úvode stretnutia podotkol Duarte da Cunha, generálny sekretár Rady biskupských konferencií Európy, „Katolícka cirkev si uplatňuje svoje práva a povinnosti účasti na budovaní spoločného dobra v krajine, v ktorej žije bez ohľadu na to, či je menšinou alebo väčšinou, pretože tu ide o «základné právo». To, že je Cirkev menšinovou, neznamená, že nemôže užívať rovnaké práva a povinnosti, ako ktorékoľvek iné náboženstvo v krajine. Často sa totiž stáva, že význam «menšiny» je chápaný ako synonymum pre bezvýznamnosť, utlačanie, či nedostatok ľudských a materiálnych možností a niekedy aj pošliapanie práv. V niektorých prípadoch je to skutočnosťou, a tak zostáva ešte veľa práce. Tak či onak, naša Cirkev, aj ako menšinová, môže, musí, a aj koná v mnohých krajinách juhovýchodnej Európy tak, že prispieva k dobru celého národa“

-sg-

Manifestácia za rodinu v Lisabone

Portugalsko (20. februára, RV) – V Lisabone sa v sobotu uskutočnila „Manifestácia za tradičnú rodinu“, ktorá bola súčasne znakom viditeľného rozhorčenia tisícov občanov. Občania takto prejavujú svoju nespokojnosť s nedávnym zákonom, ktorý umožňuje manželstvo medzi osobami rovnakého pohlavia. Organizátorom tohto podujatia bola Občianska platforma a Portugalská federácia pre život, na ktorej čele stojí Isilda Pegadová, ktorá prehlásila: „Chceme takto prejsť početné a naliehavé protesty, ktoré sa objavili v spoločnosti.“ Pripomenula, že usporiadatelia manifestácie už nazbierali viac ako 90 tisíc podpisov na podporu referenda. „Zákon vyšiel bez dostatočného prejednaného a prihliadnutia na názor občanov. Portugalský ľud chce teraz ukázať svoj nesúhlas.“ Iniciatíva, objasňuje ďalej Isilda Pegadová, „chce byť predovšetkým symbolickou manifestáciou slobody, v snahe obrániť tradičné manželstvo a rodinu. Chce tiež podnietiť diskusie o modeli spoločnosti, ktorú nanucuje nový zákon ako i o etike, založenej na homosexualite.“ Manifestácia, ktorou sa ukončil „Sviatok rodiny“ je zo strany Konferencie biskupov Portugalska sprevádzaná sympatiou. **-pd-**

Rím ako prvé mesto na svete podpísal Kódex opatrení proti sexuálnej turistike

Taliansko (26. februára, RV) – Rím je prvým mestom na svete, ktoré podpísalo Kódex opatrení proti sexuálnej turistike. Udialo sa tak v uplynulých dňoch, rámci prípravy na apríl, kedy sa začne Kampaň proti obchodovaniu s deťmi, iniciovaná organizáciami ECPAT, ktorej názov je skratkou anglických slov „End Child Prostitution And Trafficking“ (Ukončenie detskej prostitúcie a obchodovania), a Terre des Hommes (Zem ľudí). Kampaň sa uskutoční pri príležitosti Majstrovstiev sveta vo futbale 2010 v Južnej Afrike. Počet obetí obchodu s ľuďmi sa odhaduje ročne na 2,7 miliónov osôb, z ktorých až 80% tvoria deti. Zločineckým organizáciám táto činnosť vynáša podľa odhadov asi 32 miliárd USD.

Iniciatíva zo strany Ríma má za cieľ ochrániť deti, ktoré sa nachádzajú na území Talianska, ako i zvýšenie vnímavosti obyvateľstva ako celku, aby sa tieto činy viac nepáchali ani za hranicami krajiny. Pre Vatikánsky rozhlas sa k tejto problematike vyjadrila Yasmin Abo Lohavová, koordinátorka talianskej pobočky ECPAT:

„Reálne čísla neexistujú, nakoľko sa jedná o ilegálnu činnosť. Odhadujeme, že počet detských obetí sa každý rok pohybuje okolo 2-3 miliónov. Ide o fenomén organizovaného zločinu. Často sa jedná o obeť, pochádzajúce z prostredia extrémnej chudoby. Často sa stáva, že aj tam,

kde sú sexuálni turisti pristihnutí a dostanú sa do rúk polície, končia prípady podplatením oficiálnych poriadkových orgánov, aby sa všetko vyriešilo v tichosti.“ **-pd-**

V Ženeve sa začala IV. svetová konferencia za zrušenie trestu smrti

Švajčiarsko (25. februára, RV) – Odvčera do 26. februára sa v Ženeve koná IV. svetová konferencia proti trestu smrti. Stretli sa na nej politici, aktivisti, právnici a ďalší odborníci, aby diskutovali o základných aspektoch univerzálneho zrušenia trestu smrti, úlohe medzinárodných organizácií – najmä OSN – v tejto oblasti, a výzvach, týkajúcich sa predovšetkým situácie v USA, Japonsku, Číne a Iráne.

Cieľom konferencie je podporiť stratégie a nástroje, zamerané na zrušenie tohto trestu. Okrem iných sa na podujatí zúčastňujú napríklad španielsky premiér José Luis Fernández Zapatero; senátor Robert Badinter, ktorý je autorom návrhu zákona o zrušení trestu smrti vo Francúzsku; vysoký komisár OSN pre ľudské práva Navanethem Pilla, či nositeľka Nobelovej ceny mieru z roku 2003 Shirin Ebadiová z Iránu. Medzi organizáciami nechýba zastúpenie Komunity sv. Egídia, ktorá sa dlhodobo angažuje v spomenej oblasti. **-pd-**

Poľský kardinál Stanislaw Dziwisz navštívil Kubu

Kuba (25. februára, RV) – Arcibiskup Krakova kardinál Stanislaw Dziwisz navštívil Kubu na pozvanie kardinála Jaimeho Ortegu a veľvyslanca Rádu maltézskeho rytierov Przemyslaw Jana Häusera. Dôvodom bolo predstavenie jeho knihy o Jánovi Pavlovi II. „Život s Karolom“, a uvedenie prvej kubánskej projekcie filmu, ktorý bol na základe tohto diela natočený pod názvom „Svedok“.

Kardinál Dziwisz v prvý deň návštevy predsedal eucharistickej slávnosti v havanskej katedrále, na ktorú bola špeciálne pozvaná miestna mládež, potom absolvoval niekoľko stretnutí s miestnymi biskupmi a predstaviteľmi laických hnutí. Okrem toho do jeho programu patrila návšteva rozostavaného nového seminára na havanskom predmestí. V starom Seminári sv. Karola a sv. Ambróza sa prihovril desiatkam seminaristov. Krakovský arcibiskup na Kube navštívil aj Centrum bioetiky Jána Pavla II., miestnu pobočku Komunity sv. Egídia, a celebroidal svätú omšu pre mládež vo Farnosti sv. Františka z Paoly na periférii Havany. **-pd-**

Apoštolský nuncius prijal zástupcov Konferencie vyšších rehoľných predstavených

Apoštolský nuncius v Slovenskej republike Mons. Mario Giordana dnes vo svojej rezidencii v Bratislave prijal zástupcov zasväteného života. Išlo o pravidelnú ročnú návštevu členov Konferencie vyšších rehoľných predstavených a Konferencie vyšších predstavených ženských rehôľ na Slovensku.

Otec nuncius povzbudil prítomných k radostnému prežívaniu ich zasvätenia, ktoré aj keď je často spojené s obetou, prináša ovocie a je potrebné ako svedectvo pre ľudí. Prejavil tiež vďačnosť za všetky podujatia, ktoré sa v tomto roku pripravujú pri príležitosti 60. výročia likvidácie kláštorov a podotkol, že je dôležité obnovovať pamäť národa a pripomínať aj takéto smutné momenty z našej histórie. Ocenil činnosť oboch Konferencií pri spájaní síl a hľadani spoločných možností ako prežívať zasvätenie, ktoré hoci je len jedno predsa je prítomné vo viacerých formách pre dobro Cirkvi. Ako dar od zasvätených prijal historicky prvé číslo časopisu *Zasvätený život*, ktorý je spoločným projektom oboch Konferencií. Na záver udelil všetkým prítomným a tým, ktorých zastupujú apoštolské požehnanie.

Tomáš Brezáni/foto autor

Vyhlasenie Mons. Róberta Bezáka, trnavského arcibiskupa

Emeritný arcibiskup Mons. Ján Sokol v tejto dobe neobvyklým spôsobom rieši niektoré vnútorné záležitosti Trnavskej arcidiecézy formou zverejnenia

našej osobnej korešpondencie pre Televíziu Markíza. Je pravdou, že listom zo dňa 13. septembra 2009 som ho pred mojím odchodom do Ríma inštruoval o niektorých pravidlách našej komunikácie a spolupráce. V skutočnosti som však len uviedol do života usmernenie Kongregácie pre biskupov s názvom „Il Vescovo emerito“, vydané v roku 2008 vo Vatikáne (Libreria Editrice Vaticana), o spôsobe výkonu funkcie emeritného biskupa.

Nie je pravdou, že som emeritnému arcibiskupovi Mons. Jánovi Sokolovi zakázal slúžiť sväte omše. V uvedenom liste je iba stanovené, kde a akým spôsobom ich môže slúžiť. Je logické, že emeritný arcibiskup nemôže pokračovať vo svojom pôsobení v rámci Trnavskej arcidiecézy tak, ako keby nástupom nového arcibiskupa nenastala v arcidiecéze dôležitá zmena.

Nie je pravdou, že by som v uvedenom liste emeritnému arcibiskupovi Mons. Jánovi Sokolovi zakázal vstup do budovy arcibiskupského úradu. Emeritný arcibiskup Mons. Ján Sokol má právo určeným spôsobom kedykoľvek vstúpiť do budovy arcibiskupského úradu. Po mojom nástupe do funkcie sa nastavil kľúčový režim a z hľadiska bezpečnosti budovy arcibiskupského úradu boli určené prístupy do jednotlivých jej častí aj samotným zamestnancom.

Nie je pravdou, že emeritný arcibiskup Mons. Ján Sokol sa nesmie stravovať v priestoroch arcibiskupského úradu. Iba bol ponúknutý iný spôsob, na aký bol zvyknutý počas výkonu jeho predchádzajúcej funkcie.

Zároveň trvám na tom, že vo vedení účtovníctva a spôsobe evidencie majetku Trnavskej arcidiecézy boli viaceré nezrovnalosti, o ktorých som informoval aj Vatikán. Nie je mi známe, že by do dnešného dňa zo strany Vatikánu prišlo oficiálne vyjadrenie, ktoré by potvrdilo, že nedošlo k žiadnemu vážnejšiemu pochybeniu.

Osobne vôbec nie som zástancom toho, aby sme veci, ktoré sa dajú riešiť inteligentným spôsobom a dialógom vo vnútri Cirkvi, riešili formou odkazov prostredníctvom televízie. Som za korektné vyriešenie všetkých vzniknutých nezrovnalostí a modlím sa za to, aby sa celá táto záležitosť vyriešila pokojnou cestou a pre dobro Cirkvi.

Uvedené skutočnosti však nijako nevyučujú možnosť ďalšieho pôsobenia Mons. Jána Sokola v rámci Trnavskej arcidiecézy a venovaniu sa činnostiam, ktoré spomenul pri svojom odchode z funkcie, t.j. navštevovať chorých ľudí, chodiť medzi mládež a robiť duchovné obnovy, čo mu umožňuje aj jeho súčasný pobyt v budove patriacej Trnavskej arcidiecéze na Nám. svätého Mikuláša č. 5 v Trnave.

*Mons. Róbert Bezák, CSsR.
trnavský arcibiskup*

Prvú pôstnu Krížovú cestu nad Banskou Bystricou viedol diecézny biskup

Prvú z nedelňých Krížových ciest Pôstneho obdobia na banskobystrickej Kalvárii viedol 21. februára 2010 diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž. Spolu s biskupom kráčali pozdĺž kamenných zastavení pátri Bosí karmelitáni a členovia Farnosti Banská Bystrica – Katedrála s dekanom Mons. Jánom Krajčíkom, Mons. Mariánom Bublincom, Mons. Jozefom Štrbom a ThDr. Jurajom Spuchľákom, riaditeľom Rádia Lumen.

Pobožnosťou Krížovej cesty si veriaci pripomínajú obeť Ježiša Krista za hriechy celého ľudstva. „Chceme byť s tebou pri tom, keď zachraňuješ ľudí, pomôž nám poznať tvoju lásku,“ uviedol počas rozjímania o Kristovej obete biskup Rudolf Baláž. Prítomných vyzval na bdelosť vo vnímaní potrieb druhých ľudí a na pohotovosť v dobročinnosti. „Nemali by sme otáľať v tomto pozemskom živote v konaní dobra,“ dodal. Krížovú cestu, ktorá vyvrcholila pri Kostole povýšenia sv. Kríža, veriaci ukončili modlitbou na úmysel Svätého Otca Benedikta XVI.

Mons. Rudolf Baláž v kalvárskom kostole následne celebroid svätú omšu. V homílii vyzval prítomných, aby žili s jednoduchosťou a múdrosťou. Ťažkosti života, ako uviedol, možno obetovať Bohu za posvätenie ľudí či situácií. Rektor kalvárskeho kostola p. Stanislav Miernik OCD v záverečnom príhovore poďakoval banskobystrickému diecéznemu biskupovi za návštevu pútnického miesta a za jeho duchovnú biskupskú službu.

Na Urpíne nad Banskou Bystricou pôsobí aktuálne trojčlenná komunita pátrov Bosých karmelitánov. Tí pre obyvateľov i pútnikov slúžia každodenné sväté omše. Bosí karmelitáni duchovne rozvíjajú banskobystrickú Kalváriu od jej otvorenia a požehnanja v septembri 2008, kedy ich na tomto mieste oficiálne uviedol diecézny biskup Rudolf Baláž.

Zuzana Juhaniaková

Sprevádzanie mladého človeka k životu v manželstve

V sobotu, 20. februára 2010, sa v spoločenských priestoroch kostola Kráľovnej Pokoja na Sídlisku III. V Prešove stretli animátori a kňazi, aby spoločne počúvali i diskutovali. Poznáme hodnoty osobného života? Ako a kým je sprevádzaný mladý človek k životu v rodine a manželstve?

Počas dopoludnia odzneli prednášky manželov Moniky a Juraja Rimarčíkových z Inštitútu rodiny v Košiciach, sabinovského dekana Ladislava Cichého, tajomníka Katedry pedagogiky a psychológie

Jána Knapíka a riaditeľa diecézneho Katechetického úradu v Žiline Jozefa Šelingu.

Dorastanie do lásky... Trvá rôzne. Dlho i krátko. Dorastať do lásky môžeme aj vo vyššom veku. Pekne to v rámci prednášky vystihla Monika Rimarčíková, keď povedala: „Nech nik tebou nepohrdá preto, že si mladý; ale buď vzorom: v slove, v správaní, v láske, vo viere a v čistote“. A tak, opäť sa vrátim k prednáške: „Aby si dobre skončil, treba dobre začať“.

Čas pred manželstvom, čas prípravy, to nie je len predmanželská náuka niekoľko týždňov pred sobášom. Nie je to len rýchle akademické „pokecanie“. Je to čas, kedy by sa mali mladí ľudia navzájom spoznávať. Chcieť sa dôsledne pripraviť na spoločne prežívanie rodinného života s Kristom. Každá práca musí priniesť svoje ovocie, efekt. Aj takýmito slovami na nás apeloval kňaz Ladislav Cichý.

Kritická otázka prišla v prednáške o. Jána Knapíka: „Kto som? Kam idem? A prečo tam a takýmto spôsobom?“. Mnoho ľudí, nielen mladých, si denno denne myslí, že nie sú normálni, lebo majú problémy, prežívajú krízy, nie sú v pohode. A práve pre týchto ľudí prišla povzbudivá odpoveď: „Keď si v kríze, si normálny“. Ale vždy „to, čo ponúkam, to musím aj žiť“.

Prípravu mládeže na život v rodine nám predostrel o. Jozef Šeliga. Sex pred manželstvom má vždy isté následky. Niektorí si myslí, že je to príprava na manželstvo, no vieme sa aj potom správne rozhodovať, keď pred manželstvom bolo naše rozhodnutie nesprávne? Láska je dnes akýmsi obchodným artiklom. No, lásku na aký spôsob žijeme my? Máme radi vtákov a predsa ich zatvárame do klietok. Máme radi kvety a predsa ich trháme do vázy a ryby? Hoci ich máme radi, jeme ich. Ale aká je skutočná láska? Vari: „Mám ťa rád; prepáč, ale mám strach?“

Po chutnom obede sme pokračovali workshopmi. Materiály pre prácu s mládežou nám predstavil Jozef Šeliga. Ladislav Cichý rozprával o niektorých z tém, ktoré sa preberajú v rámci kurzov snúbencov. Manželia Rimarčíkoví nám prostredníctvom zážitkovej metódy a vlastných skúseností i poučení vysvetlili, ako spolu chodiť aby sme došli. A štvrtý workshop mali manželia Štupakoví, ktorí záujmom predstavili manželské večery – kurzy „alfa“ pre rodiny.

A čo dodať na záver? Skončím vetou zo Svätého Písma, ktorú vyslovila Monika Rimarčíková. Vetou, ktorá má nielen pre ňu, ale dnes aj pre mnohých z nás hlboký význam: „Neboj sa; Boh sa vysmievať nedá!“ Nech táto veta je posolstvom pre každého. Aby naše konanie, naše slová i náš život s Bohom a v Bohu nebol nositeľom strachu ale odvahy, lebo Boh sa naozaj vysmievať nedá.

Aj tento rok, bolo organizátorom Arcidiecézne centrum pre mládež v Prešove (ACM) pod záštitou arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča. **Mária Vašková**

Za účasti apoštolského nuncia rokovala Rada hierarchov

Po prvýkrát za účasti arcibiskupa Mons. Maria Giordanu, apoštolského nuncia na Slovensku, sa v pondelok 22. februára stretla na Gréckokatolíckom arcibiskupskom a metropolitnom úrade v Prešove na svojom 5. riadnom zasadaní Rada hierarchov Gréckokatolíckej metropolitnej cirkvi sui iuris na Slovensku.

Najprv zaznel príhovor apoštolského nuncia členom Rady hierarchov – vladykom Jánovi Babjakovi SJ, Milanovi Chauturovi CSsR a Petrovi Rusnákovi. Vyznal sa v ňom zo svojho obdivu voči Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, „ktorá je tak bohatá svojou tradíciou a svojimi odvážnymi plánmi do budúcnosti.“ Okrem iného ďalej povedal: „Gréckokatolícku cirkev na Slovensku vnímam ako veľmi živú. Keď hovorím «živá», nemám na mysli iba vonkajšiu stránku. Skôr «živá» vnútorne, plná úprimnej viery, ktorá má svoj základ v utrpení minulých generácií a v obetovaní života mnohých osôb, ako znamenie ich vernosti. Ale je pekné vidieť aj to, ako sa tá viera potom prejavuje navonok, napríklad pri liturgických sláveniach.“ Medzi ďalšími znakmi spomenul aj ikony, najmä tie, ktoré sa nachádzajú na ikonostasoch. Zdôraznil aj skutočnosť, že „úprimne prežívaná viera sa tu premieňa aj do každodenného života a premieňa ho, udržiava tie hodnoty, ktoré dávajú ľudskému životu zmysel.“

V ďalšom programe zasadania sa otcovia biskupi venovali návrhu znenia Základného dokumentu Gréckokatolíckej metropolie sui iuris na Slovensku. Ustanovili spoločnú metropolitnú komisiu cirkevných právnikov, ktorá sa ním bude podrobne zaoberať. Zároveň sa bude venovať redigovaniu slovenského prekladu Kódexu kánonov východných cirkví a jeho príprave k vydaniu.

Členovia Rady hierarchov ocenili štedrosť a obetavosť veriacich, ktorí aj napriek kríze preukázali pri zbierke pre zemetrasením postihnuté Haiti skutočnú kresťanskú lásku. V Gréckokatolíckej metropolii na Slovensku sa na tento účel vyzbieralo vyše 68 000 eur (teda vyše 2 050 000 Sk).

Vladyka Ján predstavil projekt stavby chrámu s kapacitou 126 miest na sedenie, s možnosťou priestorov aj pre pastoračné centrum, alebo farský byt. Ide o kanadský spôsob stavby z dreva. Po finančnej stránke je veľmi vhodný v tomto čase krízy.

Vladyka Milan informoval o príprave Family Day (Dňa rodiny), ktorý sa v tomto roku v rámci celého Slovenska uskutoční na eparchiálnej či diecéznej úrovni. Pre Košickú eparchiu sa bude

konat' v Košiciach v sobotu 8. mája 2010 a pre Prešovskú archieparchiu v nedeľu 16. mája 2010 v Prešove.

Rada hierarchov sa zaoberala aj návrhmi, ktoré jej zaslal Spolok sv. Jána Krstiteľa (Obščestvo sv. Joana Krestiteľa), konkrétnymi záležitosťami ohľadom pastoračného ročníka gréckokatolíckych seminaristov, ako aj Metropolitnou púťou Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, ktorá sa uskutoční v sobotu 15. mája 2010.

Gréckokatolícka metropolitná cirkev na Slovensku 30. januára 2010 začala 3. rok svojej existencie, do ktorého vstupuje s neochvejnou nádejou v Božiu pomoc a ochranu Presvätej Bohorodičky. Pôsobenie Rady hierarchov je veľmi charakteristickým znakom tejto novej etapy života Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Predstavuje princíp synodality v jej metropolitnom usporiadaní. Jej prvé riadne zasadanie sa uskutočnilo 1. októbra 2008.

Lubomír Petrik

Slávnosť Katedry sv. Petra v Lutine

V sobotu 20. februára sa v Bazilike Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Lutine uskutočnila slávnosť pri príležitosti sviatku Katedry sv. Petra. Duchovný program sa niesol v znamení Roka kňazov. Čítali sa životopisy kňazov prenasledovaných počas komunizmu, bola predstavená história pútnického miesta Lutina a slávnosť vyvrcholila archierejskou svätou liturgiou, ktorú celebroidal Mons. Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita. Slávnosti sa zúčastnilo 62 kňazov a vyše 200 veriacich. Slávnostnú homíliu predniesol RNDr. Jozef Voskár, ktorý zdôraznil tri nepostrádateľné činnosti v živote kňaza – modlitbu, pôst a almužnu. Odvolajúc sa na slová Svätého Otca Benedikta XVI. poukázal na prameň kňazskej horlivosti, ktorý tkvie v kňazských modlitbách konaných v skrytosti. Na záver slávnosti sa prihovril prešovský arcibiskup a metropolita Mons. J. Babjak SJ a predstavil plán duchovného a materiálneho rozvoja pútnického miesta v Lutine. Každoročné púte do Lutiny pri príležitosti fatimských sobôt, sviatkov Baziliky a najmä hlavnej púte v auguste, obohatí tento rok aj stavovská púť matiek. Ďalej budú pokračovať práce na Bazilike a jej okolí, kde vyrastie sviečková kaplnka a Kaplnka sv. Mikuláša. Ozdobou okolia Baziliky bude skanzen modelov drevených chrámov Prešovskej archieparchie. Slávnosť napokon ukončil slávnostný spev Pápežskej hymny a myrovanie, ako znak vzájomnej kresťanskej lásky.

Peter Borza

Cez víkend sa stretli lídri spoločenstiev Spišskej diecézy

Uplynulý víkend sa vo Važci konalo stretnutie zástupcov spoločenstiev Spišskej diecézy pod názvom Spiš Net. Podujatie organizovala Komisia pre mládež v Spišskej diecéze. Zúčastnili sa ho lídri a zástupcovia z dvadsiatich dvoch spoločenstiev z rôznych farností, medzi ktorými nechýbali dlhoročné, no i novovzniknuté spoločenstvá.

„Počas prvého tohtoročného Spiš Netu sme s mladými lídrami hľadali spoločné vízie a hodnoty, ktoré nás budú sprevádzať a pomáhať nám napredovať v službe,“ uviedol Ľubomír Lorenčík, organizátor podujatia. Členovia Spiš Netu si taktiež stanovovali spoločné ciele, ktoré plánujú zrealizovať v tomto roku.

Jadro stretnutia tvoril duchovný program, v podobe svätých omší, modlitieb chvál, spoločného zdieľania a povzbudzovania sa v službe, ako aj vzájomného odovzdávania skúseností vedúcich spoločenstiev. Pozvanie na stretnutie prijali aj hostia zo spoločenstva pri Dóme sv. Martina v Bratislave, ktorí obohatili program o prednášky na tému vodcovstva.

Spiš Net je projekt s viacročnou tradíciou. Jeho cieľom je nadväzovanie spolupráce lídrov existujúcich miestnych spoločenstiev, ako aj poskytovanie pomoci pri zakladaní nových. Projekt sa realizuje prostredníctvom víkendových stretnutí niekoľkokrát do roka. „Tieto stretnutia sú otvorené všetkým katolíckym spoločenstvám mladých ľudí v Spišskej diecéze, ktoré hľadajú miesto, kde môžu načerpať duchovnú silu, no zároveň túžia slúžiť tam, kde je to potrebné,“ dodal Vladimír Dzurenda, jeden zo zakladateľov Spiš Netu.

Mária Janusová

Úmrtie: Zomrel kňaz Alojz Gubala

Dňa 19. februára 2010 v popoludňajších hodinách náhle zomrel vo veku 71 rokov kňaz Alojz Gubala. Narodil sa 25. februára 1939 v Piešťanoch, za kňaza ho v bratislavskom Dóme svätého Martina vysvätil dňa 5. júna 1966 trnavský biskup Ambróz Lazík. Ako kaplán pôsobil Alojz Gubala hneď po vysvätení vo farnosti Galanta, v roku 1968 v Novom Meste nad Váhom, od roku 1970 v Bratislave - Novom Meste. Od roku 1973 pôsobil ako administrátor postupne vo viacerých farnostiach: po Bratislave – Lamači v Malackách (1981), Komjaticiach (1983), Šuranoch (1984) a Semerove (1990). Dňa 15. júna 1995 bol menovaný za farára v Križovanoch nad Dudváhom, dňa 1. augusta 1999 za farára v Borskom svätom Jure. Od roku 1991 bol

Alojz Gubala aj sudcom arcidiecézneho súdu. Od 1. júla 2009 bol farárom v Dubovej.

Pohrebné obrady a zádušná svätá omša za zosnulého kňaza Alojza Gubalu sa uskutočnila 24. februára 2010 vo farnosti Dubová, kde zosnulý v posledných rokoch pôsobil. Samotné pohrebné obrady sa uskutočnili v Piešťanoch - rodisku zosnulého.

Zomrel kňaz Spišskej diecézy Imrich Zahuranec

Dňa 24. februára 2010, zaopatrený sviatosťami, odovzdal Stvoriteľovi svoju dušu kňaz Spišskej diecézy vsdp. ThLic. Imrich Zahuranec v 72. roku života a 36. roku kňazstva, duchovný na odpočinku v Spišskej Kapitule, kaplán v Spišskom Podhradí, Liptovských Sliačoch a Likavke, správca farnosti Likavka a dekan Liptovského dekanátu, farár v Chrašti nad Hornádom.

Kňaz Imrich Zahuranec bol zároveň členom Slovenskej liturgickej komisie, tajomníkom Liturgickej komisie Spišskej diecézy, členom Výboru Spolku svätého Vojtecha, odborným asistentom na TI v Spišskej Kapitule Spišskom Podhradí.

Pohrebné obrady so svätou omšou budú v piatok 26. februára 2010 o 14.00 h. v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule.

Zomrel kňaz Peter Ján Záž OFM

Dňa 24. februára 2010 vo veku 55 rokov a v 29. roku kňazstva zomrel v Bratislave páter ThLic. Peter Ján Záž OFM – biblista, učiteľ Nového zákona na Trnavskej univerzite a člen Slovenskej biblickej spoločnosti. Od roku 2004 bol vikárom slovenskej františkánskej provincie.

Rozlúčka so zosnulým bude 27. februára vo františkánskom Kostole Zvestovania Panny Márie v Bratislave.

Telesné pozostatky zosnulého budú uložené na cintoríne v Trnave na Kamennej ceste. Záverečná rozlúčka a pohreb na cintoríne v Trnave.

Peter Ján Záž sa narodil 24. novembra 1954 v Kamennej Porube. Kňazskú vysviacku prijal 5. decembra 1981. Istý čas potom pracoval ako robotník v Liberci. Od roku 1990 študoval v Ríme, nasledovalo štúdium v Jeruzaleme. Od roku 1998 vypoľmáhal v Bratislave.

V Trnave spúšťajú projekt Sára

Centrum pomoci pre rodinu v Trnave spúšťa od 8. marca 2010 projekt SÁRA s podnázvom Odbremennovacie služby pre rodinu.

Projekt ponúka dobrovoľnú výpomoc rodinám s deťmi v rozsahu 2 až 3 hodín za týždeň. Jedná sa o opatrovanie detí, doučovanie, sprevádzanie na krúžky, odprevadenie detí zo školy a podobne.

Centrum pomoci pre rodinu chce osloviť aj zodpovedných mladých ľudí od 18 rokov, ktorí by boli ochotní spolupracovať na projekte SÁRA ako dobrovoľníci.

Rodiny s deťmi ako i dobrovoľníci, ktorí majú záujem o uvedený projekt, môžu navštíviť Centrum pomoci pre rodinu v čase úradných hodín, kde vyplnia dotazník. Je nutné navštíviť centrum osobne a podať prihlášku do 2. marca 2010. Neskoršie prihlášky nebudú môcť byť akceptované.

Bližšie informácie osobne: Centrum pomoci pre rodinu (pri Jezuitskom kostole), Štefánikova 46, Trnava, telefonicky: 0948 020412 alebo mailom: cppr@jezuiti.sk

Mário Schwarz

Granty pre cirkevné školy na novej webstránke

Program vybavenia a dobudovania cirkevných škôl na Slovensku, ktorý funguje na základe spolupráce Konferencie biskupov Slovenska a nemeckej nadácie Renovabis, ponúka verejnosti novú webstránku www.skolyrenovabis.sk.

V sekcii Na stiahnutie návštevník nájde zoznam schválených projektov, či harmonogram aktivít programu v roku 2010. Uzávierka podávania projektov pre 1. kolo 2010 v rámci tohto programu je 23. februára 2010. **Ján Gyulai, koordinátor programu**

Nová kniha Misia o pôsobení slovenských saleziánov misionárov vo svete

Sugestívne a dramatické príbehy slovenských saleziánskych misionárov – taká je nová kniha Misia fotografa Alana Hyžu a reportéra Petra Kubínyiho. Výsledok dvojročnej práce dnes autori spoločne predstavili novinárom v kníhkupectve Panta Rhei na Poštovej ulici v Bratislave.

V knižnej publikácii sú tak fotografiami a deviatimi reportážami zachytené príbehy saleziánskych misionárov z viacerých krajín sveta (Ekvádor, Rusko, Azerbajdžan, Haiti, atď), ale aj zo sídliska v Plaveckom Štvrtku.

Ako uviedol reportér Peter Kubínyi, téma bola pre neho „veľmi fotogenická, zaujímavá a dokumentaristicky veľmi hodnotná“. Rovnako aj pre Alana Hyžu znamenala určitú výzvu, keďže ide o tému, ktorá nie je každodenná. Práca misionárov na fotografa veľmi zapôsobila a ako sám povedal, misionári „si zaslúžia, aby sa ich práca predstavila laickej verejnosti, a aby sa zdokumentovala, aby ostalo niečo zachované pre neskoršie generácie“.

Príbehy slovenských saleziánov z knihy Misia boli v rokoch 2008 a 2009 odmenené viacerými prestížnymi novinárskymi cenami. Obaja jej autori sa stali držiteľmi niekoľkých ocenení Novinárskej ceny Open Society, Slovenského syndikátu novinárov, slovenského Literárneho fondu a ďalších. Za fotografie získal Alan Hyža ocenenie Fotograf roka 2009. Na tlačovej konferencii sa o slovo podelil aj don Jána Čapla, ktorý v minulosti pôsobil ako misionár v Baku v Azerbajdžane. Na margo novej publikácie vyjadril: „Táto kniha je cestou alebo mostom pre človeka, ktorý nevidí do misie Cirkvi až tak blízko, aby sa mohol dostať do obrazu, o čom je misia Katolíckej cirkvi. Každá misia sa chce dotknúť človeka a vchádza do života tých ľudí a prináša im konkrétne riešenie, konkrétnu nádej pre ich život, konkrétnu svetlo“.

Mária Fábryová

Pôstne kázne vo farnosti Najsvätejšieho Tela a Krvi Kristovej v Stropkove

Zmysel pôstnej prípravy popri skutkoch odriekania, väčšej horlivosti, účasti na bohoslužbách, aktívnom podiele na charitatívnych skutkoch, je aj vo väčšej otvorenosti voči Božiemu slovu. Pôstne kázne boli už oddávna vynikajúcim prostriedkom pri skúmaní a náprave života. Aj vo Farnosti Najsvätejšieho Tela a Krvi Kristovej v Stropkove budú počas pôstneho obdobia pre veriacich pripravené pôstne kázne nesúce sa v znamení prebiehajúceho roka kňazov. Kázeň na prvú pôstnu nedeľu - 21. februára 2010, si pre veriacich pripravil košický arcibiskup Alojz Tkáč, ktorý vyzdvihol úlohu a poslanie kňaza. Pôstne kázne v Stropkovskej farnosti budú pravidelne každú nedeľu o 16 – tej hodine počas celého pôstneho obdobia. Predchádzať im budú pobožnosti krížovej cesty. Pôstnu kázeň na druhú pôstnu nedeľu má Mons. Bartolomej Urbanec.

Jaroslav Fabián

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Mária FÁBRYOVÁ, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: tkkbs@kbs.sk,
Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk